

Izhaja

v s a k p e t e k z d a t u m o m
p r i h o d n j e g a d n e v a .

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Velja

z a c e l o l e t o 4 k r o n e .

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje n a p r e j .

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXIX.

Celovec, 6. velikega srpana 1910.

Štev. 32.

Shod v Prevaljah pri Fari „Katol.-polit. in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“, dne 31. julija 1910.

Shod, ki ga je napravilo „Katol.-politično društvo“ v Prevaljah, v nedeljo dne 31. julija t. l., se je kaj lepo in deloma celo burno vršil, ker je prišel na shod tudi prevaljski župan Pristov.

Poslanec Grafenauer je v svojem govoru povdarjal in ljudstvu razkladal pomen in bistvo državnega in deželnega zbora, razpravljal o državnem položaju, o razmerju narodnosti v Avstriji, o probujajočem se Slovanstvu, o vladinem sistemu in končno o opravičenosti slovenske obstrukcije v državnem zboru. Dotaknil se je tudi uradniškega vprašanja in števila uradnikov, katerih je 500.000 in stanejo vsako leto 700 milijonov kron. On ni proti temu, da se uradniki pošteno plačajo, a naj tudi svojo plačo zaslužijo. Danes imamo v uradništvu preveč birokratizma, to je, preveč se piše in prepočasni dela. Opozarjal in navduševal je zborovalce, da naj več berejo in tudi več politizirajo, oziroma bavijo se s politikom.

Kmet ne sme govoriti in razmotrivati samo svoje gospodarstvo, ampak se mora zanimati tudi za gospodarstvo v državi in deželi, v kateri on primeroma največ plača in bi moral potemtakem tudi največ vpliva in veljave imeti.

Nazadnje dotaknil se je v tem oziru tudi odkupa bosenskih kmetov in „oderuške banke“, katero je bila vlada na pritisk in odločen nastop slovenskega kluba primorana razveljaviti in preklicati.

Razpravljal je nadalje o krivični razdelitvi volilnih okrajev v deželi, vsled katere so Slovenci prikrajšani tudi v deželnem zboru, ker so nemški nacionalci razdelili volilne okraje tako, da na srednjem in zgornjem Koroškem ni mogoče Slovincem zmagati.

Na podlagi številkih dokazal je gospodarstvo in skrb nemških nacionalcev za kmete, katerim se je dovolilo za zboljšanje hlevov in svinjakov po 1000 kron; za šole pa se izdaja v letu nad

dva milijona kron. Za vse kmete vkup pa do 400.000 kron. Razložil je sedanji, Slovincem škodljivi šolski sistem in označil slabe učne uspehe na nemški šoli v Prevaljah. Sploh je o šolskem vprašanju obširno in temeljito razpravljal.

Po razpravi o regulaciji Meže, katero je gospod poslanec temeljito pojasnil, se je vnel živahen dvoboj med gospodom kaplanom Štritofom in županom Pristovom, kateri se je v svojem ugovarjanju tako razvnel, da ga je gospod poslanec kot predsednik moral opomniti, naj se vede dostojno, sicer bo še on verjel, da je potreboval tistih 300 kron, o katerih je svoj čas „Mir“ pisal, in zaradi katerega članka se Pristov tako huduje, da si ž njimi možgane namaže. Saj je vendar „Mir“ sam popravil tiskovno pomoto. Glasen smeh je spremljal Grafenauerjevo opazko.

Nič boljše se ni godilo Pristovu v zadevi naprave pota v Stražišče in glede volitev v okrajni šolski svet v Velikovcu. V zadnji zadevi je Pristov celo sam priznal, da odborniki prevaljske občine ne poznajo razmer v občini.

Pri nastopu Pristova se je jasno pokazalo, kak hud trn je njemu gospod kaplan Štritof, katerega je v njegovih izvajanjih vedno hotel motiti, dokler niso nastopili kmetje sami proti Pristovu, ki je izjavil, da so kmetje nezanesljivi in da se takih ljudi še med „Culukafri“ ne najde.

Shod bil je že vsled nastopa Pristova pomemben za vse zborovalce, ker so ga vsaj spoznali in izvedeli, kako o njih sodi. Stvari pri Meži, glede kamenja in vozarenja sicer niso v pravem tiru, ker kmetje o pravem času niso bili prav poučeni o razmerah, ki v takih slučajih nastanejo; a tako slabe te razmere nikakor niso, kakor jih je slikal gospod župan Pristov.

Shod bo imel za slovensko stvar v Prevaljah zelo dobre nasledke; Pristovova zvezda je začela temneti in bo prej ko slej zašla za političnem obzorjem.

Važna matična zadeva.

Župnijski urad Št. Tomaž je vposlal predpisani izkaz o stavljenju osepnice na c. kr. okrajno

glavarstvo v Celovcu v slovenskem jeziku. C. kr. okrajno glavarstvo je slovenski izkaz tudi sprejelo in ga poslalo na distriktnega zdravnika v Gospi Sveti. Ali ta nemški zdravnik je vrnil izkaz c. kr. okrajnemu glavarstvu, češ, da mu je nerazumljiv. In kaj je sedaj ukrenilo c. kr. okrajno glavarstvo? Vsakdo, ki more količkaj pravno in pravično misliti, bi odgovoril, da je c. kr. okrajno glavarstvo samo preskrbelo nemško prestavo pravilno sestavljenega slovenskega izkaza za svojega slovenščine nezmožnega zdravnika. Toda zgodilo se je drugače! C. kr. okrajno glavarstvo v Celovcu je vrnilo izkaz župnijskemu uradu z nalogo, da naj pošlje nemški izkaz, ali pa doda slovenskemu izkazu nemško prestavo.

Temu nalogu se župnijski urad ni uklonil in se tudi ukloniti ni mogel že samo iz čisto preprostega vzroka, da ne more uvideti, na kak način bi moglo c. kr. okrajno glavarstvo usiliti župnijskemu uradu nalogo tolmača za slovenščine nezmožne uradnike c. kr. okrajnega glavarstva; kajti c. kr. okrajno glavarstvo je slovenske izkaze sprejelo, jih tudi poslalo distriktnemu zdravniku, a jih sedaj zopet vrača župnijskemu uradu samo zato, ker so nemškemu zdravniku nerazumljivi.

In kaj je nadalje ukrenilo c. kr. okrajno glavarstvo? Ker je župnijski urad, kar je bilo edino pravilno, vztrajal pri svojem prvotnem slovenskem izkazu in ni hotel vposlati nemškega, oziroma nemške prestave, je c. kr. okrajno glavarstvo poslalo v Št. Tomaž posebnega uradnika v svrhu izpisanja nemških podatkov za izkaz o stavljenju osepnice in stroške za to uradno pot naložilo — gospodu župniku v Št. Tomažu.

Daleč smo prišli! Ker distriktni zdravnik v Gospi Sveti ne zna slovenski, mora župnik župnije s pretežno večino slovenskega prebivalstva plačati 16 K 24 vin. nepotrebnih stroškov!

Sploh mi stališča, katero zavzema c. kr. okrajno glavarstvo v tej sporni zadevi, ne moremo umeti. Isto c. kr. okrajno glavarstvo sprejema od sosednjih župnijskih uradov tozadevne slovenske izkaze brez ugovora, da celo od župnijskega urada v Št. Tomažu za občine Žrelec in Trdnjavas, za vasi in kraje v

Podlistek.

Samotar pri teti Golici.

Ljubi moj „Mir“! Moj „ešpetlin“ je zares imeniten. Zadnjobart sem ž njim videl — Barigeljca pa Tineta. Oba še živita. Oj Marjanka, pa zaspana sta, zaspana! Barigeljc je ravno sam sebi govoril, da se mu nič prav več ne ljubi pisati, ker mu je tista umrla. I saj veste! Tine je pa sploh spal kakor kralj Matjaž. Ko bi imel daljšo gorjačo, bi ga bil dregnil, pa je tako daleč doli na Štajerskem, da sem ga še z „rešpetlinom“ komaj dosegel. Rekel sem mu le: No, pa adijo, lahko noč! Pa dobro se prespančkaj!

Potožiti se ti moram, ljubi moj „Mir“. Ti ne veš, kako sem bil bolan, in to od samega smeha. Danes mi je že nekoliko odleglo, ker mi je teta Golica polagala na otekel trebušček mrzle obkladke. V soboto, ko je izšel „Mir“, sem nastavil „rešpetlin“ na celovško gospodo, pa gor na Brnco itd. Ne da se popisati, kar sem videl. Počil bi skoro od smeha. Na zadnje me je postalo pa še strah. Požinjaj, da sem bil tako trapast in sem povedal v zadnjem pismu, da sem pri teti Golici in da še ostanem gori. Ta clovšk vitez je 'oj nastavu ta največ kanon name, da b' me z Golice dou punfnu. Pa še Lukas je basu ene sorte 'uhlco v kanon. Teda' sem si pa žinju: Alo, samotarček, seda je pa slednji čas, da hreš v kočo, de ne boš dou sfrču, kakor Seifritz kot poslanec. Če pride bliz kanona tač-le socialde-

mokrat, pa ni noben špas več. Sej punajo, de so socialdemokrati tač an mau anarhisti. 'ar švrknu sm jo v tetino bajštubo in sem skoz okno nemčurjem fige kazal.

Za božjo voljo, kam sem pa zašel! Zdaj sem se pa čisto spozabil in sem v naglici začel pisati čisto po domače, kakor pri nas doma govorijo. Le „k“ sem nekterokrat izpisal in enkrat sem namesto „bart“ tudi zapisal „krat“. Saj veš, ljubi „Mir“, kaj da mislim. Ti pišeš zmiraj „enkrat, dvakrat“; vidiš, potemtakem bi bil moral tudi zapisati „socialdemobart“! Pa nič ne de, če vmes tu pa tam katero bolj po domače zapišem. Bo vsaj tisti državni poslanec Kirchmayer drugič v državnem zboru pred Grafenauerjem zmolil konfiteor ali kes, ker je zadnjič smrtno grešil. Rekel je namreč, da koroški Slovenci ne razumemo pismene slovenščine in da nas drugi Slovenci ne rnzumejo. Zdaj pa ima „flajšter“. Primojdunaj! Nikoli nisem hodil v šolo, ker v nemčurske šole nisem maral iti, slovenske pa imeli nismo. Pa od tebe, ljubi moj „Mir“, sem se naučil tak po pismeno slovenski, da ne razumem samo popolnoma pismene slovenščine, ampak da znam sedaj po pismu najmanj ravnotako dobro pisati, kakor ti, ljubi „Mir“. Ko bi vsi koroški Slovenci brali „Mir“, potem pa rečemo lahko Kirchmayerju: „Piš' nas v uh'! Ne potrebujemo tistih obljubljenih šol, ki nam jih ne moreš dati!“

Pa tudi Slovenci po Štajerskem, Kranjskem in Primorskem bodo sedaj spoznali, kako bi radi nemškonacionalni poslanci na Dunaju ministre farbali. Seveda so prejšnje čase to lahko delali.

Primojdunaj! Odkar pa je na Dunaju Grafenauer, mu je treba samo s tistimi dolgimi mustačami malo pomigati, in vsi naceljni se poskrjejajo v razne kote državne zbornice.

Sreča je samo, da nimajo na Dunaju namesto kotov mišjih lukenj, sicer bi velikovski Šternbirt kmalu katero zamašil. Sprva, ko je prišel na Dunaj, se je še hotel malo vsajati v Grafenauerja; mislil je, da je to ravno tako, kakor če bi malo pooponiral v velikovškem „Gemeinderatu“ kakemu Pinteriču! Moj ljubi! Grafenauer ima drugo gofijo kakor kak Pinterič, ki se v deželnem zboru drugače ne upa veliko ust odpreti, kakor če bere s kakega listka. Grafenauer nacionalce včasih tako „peglja“, da bi Waldner, Metnitz, posebno pa tisti-le pl. Burger najraje kar v zrak skakali. Tak poslanec je kaj vreden, pa ne kakor Michor, ki je v deželnem zboru usta tako napačno odprl, da mu je deželni glavlar odvezel besedo. Zato pa pravim: Ko bodo zopet volitve med Metnitzem in Grafenauerjem, bom še jaz prišel doli k vam in bom vse tiste butaste nemčurje, ki ne bodo hoteli voliti Grafenauerja, kar z „rešpetlinom“ namazal. Sicer se jih pa prav nič ne bojim. Če bodo tako divji kakor so bili v Anabihlu, in bodo tako razposajeni kakor so bili v Ličivasi, primojdunaj, moja gorjača še zna peti, da se bo po pijanih buticah kar bliskalo!

V tiste „Freie Stimmen“ sem že tudi pokušal. To sem videl zanimive reči! Pa danes ne morem vsega zapisati, ker me že prsti bolijo. Nisem tako vaje pisanja kakor pri vas v Celovcu. Sicer me pa teta Golica kliče „h kofetu“. Zdrav bodi, ljubi moj „Mir“!

Samotarček.

v področju distriktnega zdravnika v Gospi Sveti — pa ne!

Torej bo le res, da zamore en sam nemški uradnik, ki ni jezikovno zadostno kvalificiran, ustaviti v posameznih slučajih administrativni aparat političnih oblasti.

Zato pa smo prepričani, da bo priziv na deželno vlado spravil zadevo v pravi tir.

Na naslov deželne vlade povemo nazadnje to-le: Odslej naprej se ona ne bo mogla več opirati pri enakih odlokih na ordinarijat in na „oboedentio canonico“, ampak samo še na stare patente, naj si datirajo iz leta 1784. ali še prej. Torej Jožefinci, comme il faut!

Za naše izseljence.

„Slovenski Rafael“, družba ustanovljena in namenjena varstvu izseljencev, je storila odločilen korak in sicer to, kar smo vsi njeni prijatelji že dolgo, dolgo želeli. Nastavila je namreč v Ljubljani trajnega uradnika in otvorila svojo pisarno, ki posluje vsak dan na Dunajski cesti hiš. št. 32, I. nadstropje, hiša „Zadružne zveze“.

Ljubljana tvori danes važno središče izseljeniškega gibanja. Slovenskih izseljencev je vedno več. Naš domači izseljeniški tok plove že ne samo v Nemčijo in Severno Ameriko, marveč hodi naš človek s trebuhom za kruhom tudi v druge kraje sveta. Prezreti ne smemo, da hodi veliko naših ljudi za zaslužkom tudi v bližno tujino. Poleg tega se pa vozi skozi Ljubljano in ostane nekaj časa v njej malone ves slovenski jug, izvzemši tiste izseljence, ki jih pošiljajo Mažari čez Reko v tujino.

Večkrat že smo se pečali od časa do časa z vsemi slabimi in dobrimi posledicami, ki jih ima izseljevanje za naše ljudstvo. Dve stvari sta, ki jih ne moremo in ne smemo nikdar prezreti, kadar govorimo o izseljevanju in preseljevanju naših ljudi. Prva stvar je, da ostane naše ljudstvo zvesto svojim katoliškim verskim svetinjam tudi v tujini. Doma že se mora delati na to, da se tisti, ki so namenjeni, da zapuste domači kraj, navežejo tudi v tujini na cerkev. Za to mora skrbeti že domače dušno pastirstvo roko v roki z našo versko in drugo našo ljudsko organizacijo. Kako naj se to dela, o tem se je že pri nas veliko pisalo.

Druga stvar: Naši ljudje morajo ostati tudi v tujini zvesti svojemu rodu. Zato se morajo tudi že doma opozoriti, da v tujini pristopijo našim verskonarodnim organizacijam, ki so že ustanovljene povsod, kjer žive slovenski izseljenci skupno, bodisi v Nemčiji, bodisi v Severni Ameriki ali pa v Egiptu, po katerih pokrajinah živi največ slovenskih izseljencev. Taki izseljenci, ki žive raztreseni po takih krajih, kjer nimamo Slovenci izvedene lastne cerkvene in narodne organizacije, morajo tudi ostati v trajnem stiku z domovino. Skrbi naj se že doma in dela na to, da bodo v zvezi z domovino po našem časopisju. Prav bi bilo, da so naročeni vsi na „Slovenca“, a vsaj na „Bogoljuba“, „Domoljuba“ in na „Našo Moč“. Za tiste, ki iščejo dela in zaslužka v naši državi drugod, je neobhodno potrebno, da se že doma organizirajo v „Jugoslovanski Strokovni Zvezi“, organizaciji, ki obsega vse, kar zahteva naša moderna doba od časa primerne močne delavske organizacije.

Nas zelo veseli, da je „Slovenski Rafael“ otvoril v Ljubljani lastno pisarno in da je prestopil iz dosedanjega diletantizma na praktična, realna tla. Saj se je že tudi dosedaj po Rafaelu precej storilo za naše izseljence, dasi se seveda ni moglo delati podrobno, delati tako, da bi dobil prav vsak izseljenec naravnost po družbinem činitelju navodila, kako naj se obnaša med potjo in v tujini, da ne bo trpel škode ne na duši in ne na telesu in tudi ne gmotne škode.

„Slovenski Rafael“ je naslonjen na veliko svetovno mednarodno „Rafaelovo“ katoliško organizacijo, ki je razpletena po celem svetu in ima svoje poverjenike po vseh tistih krajih, ki pridejo glede na izseljevanje v poštev.

Pozdravljamo pisarno „Slovenskega Rafaela“ in želimo, naj se je slovenski izseljenec zaupljivo oklene in postopa tako, kakor se mu bo povedalo v njegovi pisarni. Samoobsebi umljivo je, da dobe izseljenci priporočilo in svet v „Rafaelovi“ pisarni brezplačno. „Slov.“

Darovi.

Za podljubeljski „Delavski dom“:

507. R. Vaclavik, Sv. Jedert	K 5.—
Ignacij Zupanc, Predoslje	„ 1.—
508. Dr. Kržišnik, dekan, Trnovo	„ 4.—
509—510. Nabiralnik v „Nar. domu“, Velikovec	„ 8.—
511. Nabiralnik pri Kušarju, Celovec	„ 7.—
512. Dr. Fr. Perne, profesor, Kranj	„ 4.—

Koroške novice.

Izkopane starine. Pri sv. Petru v Brežah — po nemški „im Holz“, — so slučajno našli jako imenitne starine iz prvih stoletij krščanstva. Kraj Sv. Peter v Brežah leži eno dobro uro od trga Spitala proti Tirolski na Gornjem Koroškem; tam so že lani začeli napravljati vodovod k župnišću, ležečem na holmu. Pri kovanju rova za ta vodovod so zadeli na staro zidovje, pokrito z zemljo. To se je vladi naznanilo in ta je dovolila potrebne kronice, da se pregleda natančneje, kaj da je tam pod zemljo. Pred kakimi 14 dnevi so začeli z delom, in takoj se je pokazalo, da so tu v zemlji ostanki krščanske cerkve, bržkone iz četrtega stoletja. Odkrili so temelj in celi oltar iz mramorja, napravljen na grobu svetnika, mramorne stebre in plošče, ki ločijo presbiterij od prostora za ljudstvo, in našli so krasen kamenčkasti tlak, skoro nič poškodovan, ki je lepši, kakor oni, katerega so našli pred nekaterimi leti blizu Gospe Svete. Pravi se, da se je do sedaj našlo kaj tako zanimivega staro-cerkvenega le v Afriki, in da v Evropi ti najdeni ostanki stare cerkve nimajo para. Izkopavanje se še nadaljuje, da se bo popolnoma videlo, kaj je vse tam prej bilo. Sv. Peter v Brežah je bil sedež prvih škofov na Koroškem, in se je že prej iskala tam škofijska cerkev, a le na solnčnem kraju hriba, med tem pa so našli sedaj cerkev na osojnem kraju. Razkrite starine bodo menda ostale tam, kjer so, in je vlada obljubila, da bo skrbela za njih ohranitev.

Nemški privilegij v Avstriji. Zakaj se je lani izdala prepoved, da se ne smejo narodni kolki prilepljati na naslovni strani pisem in dopisnic, vemo šele sedaj. Pred kratkim dobim razglednico iz Rožne doline, na kateri je prilepljen slovenski narodni kolek pri poštni znamki. Vsled tega je c. kr. pošta bila primorana naložiti kazni 10 vinarjev, kar je vsled lanske zapovedi prav. Moral sem seveda plačati to kazni, ko sem karto sprejel. Danes pa dobim dopisnico, na kateri je nemški obrambni kolek pritisnjen na ravno istem kritičnem mestu. In čudite se sedaj ljudje božji, kazni je to pot izostala . . . kar ni prav! Taka je pravica na svetu, to se pravi v — Avstriji!

Opozorjamo na naznanilo gospoda Albina Klešnika, izdelovatelja cerkvenega orodja in posode, ki je pričel te dni svojo pasarsko obrt; gospoda Klešnika moremo najtopleje priporočati kot solidnega obrtnika, pa tudi odločnega krščanskega Slovenca.

Vedno isti. Od sobote na nedeljo, t. j. 30. do 31. julija je zopet nemška kultura sadila „dišeče“ (!) rožice pred vhod št. 4 na Benediktinskem trgu. Celovski kulturonosci se hočejo na vsak način ovekovečiti — seveda po svoje.

Dragoceno priznanje. „Freie Stimmen“ poročajo v pondeljki številki, da je berolinsko „Društvo za ohranjenje nemštva v inozemstvu“ darovalo za schulvereinsko šolo v Braunbusch-u na Češkem 26.000 K. Dragoceno priznanje! Protestiramo pa proti temu, da bi nam taki ljudje, ki se dejansko posipljejo v pruskih markah, predbacivali v svoji domišljiji ruske rublje, o katerih mi ničesar ne vemo!

Nemška predrznost. V trafiki „Sowa“ je bil opsovan Slovenec, ki je zahteval znamke v slovenskem jeziku. Dotični znak ni dobil, ampak predrzni sin prodajalca ga je zavrnil, češ, da Celovec ni slovensko mesto, da ne sme slovensko govoriti, temveč naj gre v Ljubljano, katera je „bindišarska“. Torej tega kupovalca niso razumeli slovensko. — Če pa pride kak liberalni kmet ob nedeljah po nemškutarskega, brezverskega, a slovensko pisanega „Štajerca“, tedaj pa takoj razumejo in znajo slovensko. Če pa vprašajo po „Miru“ ali pa po „Slovencu“, te bodo pa pomerili vsi, kar jih je v trafiki, od nog do glave in slišal boš kono zabavljic proti Slovincem. Vsak zaveden Slovenec se bo v prihodnje sam od sebe ogibal te trafike!

Aviso. C. in kr. vojaško oskrbovališče (Militärverpflegsmagazin) v Celovcu in podružno oskrbovališče v Beljaku kupita od kmetov in kmečkih zadrug pričeni od 3. avgusta t. l. do pokritja in najdalje do februarja 1911 in sicer: Oskrbovališče v Celovcu 2000 q sena, 500 q nasteljne slame in 200 q slame za postelje; oskrbovališče v Beljaku 2000 q sena, 500 q nasteljne slame, 60 m³ trdih in 250 m³ mehkih drv. Natančnejši pogoji se izvedo pri občinskih uradih.

Velikovec. (Dva ustanovnika) „Slovenske Straže“. Požrtvovalna duhovščina velikoveške dekanata, ki je lani darovala po 20 kron skupaj 240 kron za Št. Ilj, je pristopila letos pri svoji dekanijski konferenci dne 21. julija kot ustanovni ud k „Slovenski Straži“ in povrh darovala še 20 kron kot Slomšekov dar.

Ravno tako je pristopila tudi tukajšnja „Hranilnica in posojilnica“ kot ustanovni ud k omenjenemu društvu. Posnemajte!

Podljubelj. (Detomora.) V soboto je v Dobravi borovska žandarmerija prijela 35 let staro Terezijo Laussegger iz Ljubelja. Pred osmimi dnevi je povila živega otroka, ga zadušila, potem pa v cekarju prinesla v Podljubelj in ga pri pokopališču skrila v koprive. Komisija je dognala, da je otrok zadušen. Laussegger je že enkrat tri ali štiri leta sedela zaradi detomora. Dosedaj je že imela pet otrok, a samo eden je ostal živ.

Mokrije pri Št. Vidu. (Nova maša.) Naše verno ljudstvo z izredno slovesnostjo obhaja nove sv. maše. Ljudstvo čuti namreč velik pomen duhovskega stanu, in ob takih priložnostih vsakokrat pokaže, da sta slovenski duhovnik in slovensko ljudstvo ena duša, ki drug drugega ljubi in bi postala nesrečna, ako bi ju kdo ločil. Pri novi sv. maši č. g. Ivana Starca v Mokrijah, dne 31. m. m., se je zbralo par tisoč ljudi. Gospod novomašnik je daroval sv. mašo pod milim nebom, kjer so domačini postavili dostojen oltar. Slovesno pridigo je imel č. g. Smodej, ki je razpravljal o zvišenem, svetem, težavnem in ob enem veselem duhovskem poklicu. Na domu g. primicijanta se je po sv. maši razvila prav živahna zabava. Kakor po navadi vse primicije po slovenskem delu Koroške, se je tudi ta razvila v pravo narodno slovesnost. Navdušene napitnice so se vršile druga za drugo. Govorilo se ni samo oficijelnih govorov na novomašnika, starše njegove itd., ampak se je spominjalo tudi mnogih zadev, ki so v tesni zvezi s slovenskim narodom. Napilo se je tudi slovenskim kmetom, slovenskim gospodinjam, slovenskim dekletom, slovenskim fantom itd. Izmed mnogih nagovorov so nam pa najbolj ugajali govori in deklamacije družic. Zlasti lepo, gladko in v čisti slovenščini so govorile sestra g. novomašnika, Cilka Ožmolčeva iz Žamanj, Lenica Povodnova iz Piskrč, Marija Šturmovna iz Mokrij, Anica Picejeva iz Škocijana in Trezika Gradišnikova od sv. Rozalije. Drugi dan so gostje novomašnika napravili izlet k sv. Danijelu, kjer je bilo pet sv. maš. Novomašnikovi duhovni stariši, g. Majdl in njegova gospa, so povabili potem na svoj gostoljuben dom veselo družbo. G. novomašniku kličemo: Na mnoga plodonosna leta!

Djekše. (Nemčurska kultura.) Cenjeni gosp. urednik! Gotovo se boste še spominjali, kako lažnivo so nemški listi pred enim letom blatili našo faro, župnika, župana itd. Seveda so morali listi svoje laži tudi preklicati. So pač tudi tukaj še ljudje, ki pač malo bolj težko prenašajo navade dobrega krščanskega slovenskega ljudstva. Tudi naš nadučitelj je menil, da bo Djekše kar čez noč spreobrnil; pa vendar ni šlo tako. Sicer se je mož že nekoliko potolažil, ker včasih se pa že še nabere par takšnih, ki vpijejo „heil“. Taka družba se je zbrala tudi na našem „bratinskem semnju“; prišel je neki lovec iz Možice, ki pa ni nobeni stranki nevaren, čeravno si malo preveč domišlja o samem sebi. To pa itak veste, kjer se kriči „heil“! se navadno veliko pije, ker to je „fortšritlih“; tako je bilo tudi ta dan. Nekaj delavcev, ki radi hodijo k božji službi, je prišlo ravno ta dan v neko krčmo na južino; in navrh so si zapeli par slovenskih, in ravno so se namenili domov, da bi v pondeljek pridno delali, ko jih napade neki pijan kričač. Ko bi se postavili ti pametni delavci v bran, bi jih tista pijana druhal, ki je kričala „heil“, še dejansko napadla, pa pameten Slovenec se umakne, ker je bolj omikan. Zadeva ne bi imela toliko pomena, ko bi omenjeni delavci ne bili rekli, da ne pridejo več na Djekše, češ, da niso varni. Nas kmete to boli, radovedni pa smo, če bodo o tem kaj poročali nemški listi, ker so vedeli lani povedati take laži. Morda bo pa imel korajžo za to gospod nadučitelj, ki z nekim drugim učiteljem ni bil daleč od tiste družbe. Mi nobenega ne napadamo in ne sovražimo, naj je Nemeč ali Slovenec, bogat ali reven delavec, samo da je miren. Dobro pa se spominjam besed, ki jih je govoril neki nadučitelj, da ga je sram, da je Slovenec; rekel je dalje, da so „farji“ in šentrupertska šola krivi preprirov, da hočejo ljudi neumne napraviti. To se je pokazalo na semnju. Ali so duhovniki in šentrupertska šola učili napadati mirne poštene delavce? Žalostno spričevalo za dotičnega učitelja in od njega izrečene besede. Vprašamo ga le še, čemu se toliko šol zida, če slovenski otroci že prej znajo slovenski? Videli smo, da se slovenski delavci znajo mnogo lepše obnašati kakor nemškutarji, ki se štejejo za olikane. Sicer je pa dobro tudi z delavci lepo ravnati, posebno s pridnimi!

Letoviščar.

Djekše. Izobraževalno društvo „Trdujava“ je imela pretečeno nedeljo svoje zborovanje. Shod je bil posvečen v prvi vrsti pouku v kmetijskih

zadevah. Gosp. Ant. Gril iz Vovber je predaval o svojem poučnem potovanju v Švico. Za potovanje se je treba pripraviti, to je stara resnica. Kdor pa gre na poučno potovanje, mora vzeti s seboj duševne zaloge, ako hoče imeti haska od potovanja. In g. Gril je šel pripravljen na potovanje, vzela je s seboj svoje temeljite teoretično in praktično znanje v vseh panogah kmetijstva; s kritičnim očesom strokovnjaka je opazoval modernega švicarskega kmeta in njegovo gospodarsko življenje. Zato je pa bilo njegovo predavanje v resnici poučno, a obenem tudi zanimivo, gosp. Gril govori živahno, pri njem ni nič naučenega, beseda mu vre iz srca. Vsebinsko govora natančneje navajati, bi bilo preobširno. Drugi govornik iz Celovca je povzel še enkrat nekatere misli predgovornika in posebej kratko poudarjal pomen kmečkega združništva. Za zabavo so skrbeli tamburaši iz Velikovca.

Št. Danijel. (Strela.) V ponedeljek, dne 1. avgusta, popoldne je prišla nad naš kraj huda nevihta. Strela je udarila pri Novaku v z ržo obložene ostrve (kope), ki so se takoj vnele. Zgorelo je šest kop. Hitro na pomoč prihiteli ljudje so zabranili, da se ogenj ni dalje razširil in ni bilo večje škode.

Slovenji Šmihel. (Utopljenka.) Stara Mežnarjeva mati, 1836. leta rojena Ana Krasnik, je šla v četrtek, 28. julija, v gozd malinje nabirat. V nedeljo, 31. julija, so jo našli mrtvo v Krki. Imela je še posodo pri sebi. Ali se je ponesrečila, ali je sama iskala smrti v valovih, se ne ve prav. Na kakšen zločin se niti misliti ne more. Zadnje čase je bila uboga starka sploh že precej zbegana.

Rikarjaves. (Ogenj.) Dne 23. julija, ob 5. uri zvečer je nastal pri pd. Ravcu ogenj ter se je vsled solnčno gorkega dne in močnega vetra hitro razširil. V pol ure je stalo že deset hiš v polnem ognju, ker vsled vetra in pomanjkanja brizgalnic ni bilo mogoče požara omejiti. Mnogim družinam je pogorela vsa oprava, obleka in živila. Tudi precej denarja je nekaterim ostalo v ognju. Dalje je bilo žrtev plamena pet svinj, ena koza in kakih 35 piščet. Pogoreli so bili sicer vsi zavarovani, a vkljub temu trpe veliko škode, ker jim je zgorela najboljša krma in že spravljen rž. V vrsti med pogorelimi 22terimi hišami je ostala le ena, ki je bila lansko leto novozidana in z eternitom (opeko) krita. Vzrok ognja: petletni otrok, ki se je baje rad igral z vžigalicami. Stariši, pazite na otroke!

Dobrlavas. (Nova maša.) Izredno slovesnost smo praznovali pri nas dne 24. m. m., ko je č. g. France Vastel, naš rojak, obhajal ta dan v svoji rojstni župniji svojo prvo sveto mašo. Lovanke, rojstna vas gospoda primicijanta, in Dobrlavas ste bili v prazniški obleki, ko je stopil ta dan č. gospod novomašnik prvokrat k oltarju Gospodovem. Radost je vladala v srcih domačinov in tudi drugih vernikov, ker prihiteli so kljub slabemu vremenu od blizu in daleč v velikem številu, tako, da je bila prostorna dobrlovaška cerkev pri slovesnosti nove maše natlačeno polna. Uvod k novomašniški slavnosti je tvorila iskrena pridiga č. g. župnika V. Poljanca. Govoril je o dolžnostih in težavah duhovskega stanu. Nato je sledila slovesna nova sveta maša, po kateri je č. g. novomašnik delil posamezno novomašniški blagoslov. Kakor cerkvena, tako je tudi izven-cerkvena slavnost, ki se je vršila v krasno okinčani, posebej v ta namen postavljeni uti vrlega gostilničarja g. J. Vedenik-a, lepo uspela. Lepo vreme, ki se je med tem napravilo, krasna uta, veselo petje, dolga vrsta napitnic, kratkočasna zabava ter dobra in točna postrežba: vse to je pripomoglo, da bo slavlje ostalo vsem udeležnikom v najboljšem spominu. Pozabili pa tudi nismo pri vsem tem veselju svojega trpečega, preganjanega naroda in smo njemu v pomoč zbrali v ta namen 49 K 10 vin. „Slov. Straži“ v Ljubljani. Pri vsaki priliki se je spomnimo! Da se je pa cela slavnost tako častno izvršila, k temu niso malo pripomogle pridne delavne ročice in umne glavice naših vrljih mladenk-družic. Toliko ovenčanih slavolokov, ovenčana uta in ovenčana cerkev — vse delo teh mladenk. Čast jim! Posebno zaslug za vse to pa ima brezdvomno č. g. ceremonijar Lovro Božič, ki je z veliko vestnostjo in spretnostjo vsa ta dela vodil in urejeval. Č. g. novomašniku pa ponavljamo v duhu še enkrat vsa voščila, ki so se mu izrekla pri pridigi in napitnicah in mu želimo, da bi imel pri svojem bodočem duhovniškem delovanju mnogo uspeha in se ravnal povsod po geslu: „Vse za vero in domovino!“

Iz Železne Kaple se nam poroča: Gospod urednik! Iz naše velike župnije se malo bere po slovenskih časopisih, tako da bi utegnil kdo misliti, da pri nas v narodnem oziru spimo. Ali temu ni tako. Gibljemo se prav živahno. Pred tremi leti smo si ustanovili „Izobraževalno dru-

štvo“, ki prav izvrstno deluje. Sedaj ko se je ustanovila v Ljubljani „Slovenska Straža“, tudi mi nismo hoteli zaostati za drugimi kraji in smo ustanovili podružnico „Slovenske Straže“ tudi pri nas. Za ustanovitev „Slovenske Straže“ smo dolžni javno zahvalo domačemu gospodu kaplanu kakor tudi č. g. Rožmanu, ki sta nam v svojih govorih razložila korist in potrebo „Slovenske Straže“.

Dičaves. (Šolsko vprašanje.) Čisto po „fortschrittlich“ je hotel naznaniti načelnik maloškega krajnega šolskega sveta rešitev rekurza, katerega so vložili pri deželnem šolskem svetu vrli slovenski kmetje, s tem, da jih je povabil v gostilno „Markovič“. Za to moderno postopanje si je pridobil posebnih zaslug g. nadučitelj Ožgan. Komandiranju v gostilno se pa vrli slovenski kmetje niso odzvali, v svesti si, da so vredni kot slovenski davkoplačevalci dostojnejšega ravnanja, in v dokaz, da pri njih alkohol ni privlačna sila. Navidezno kot pokorni sluga romal je nadučitelj Ožgan od hiše do hiše, da poda ljudem „verständigung“ o rešitvi rekurza. Z vso silo prigovarjanja in zagotavljanja, da je le „verständigung“, je dobil od „Dravca“ v Teharčah — podpis. Pri drugih slovensko mislečih možeh Ožgan ni bil, dasi je „Dravcu“ pravil, da je pd. „Klamfar“ tudi podpisal! Vrli slovenski kmetje so bili vsled tega načina „verständigung“ o rešitvi rekurza ogorčeni, poslali so k c. kr. okrajnemu glavarju v Beljak deputacijo, da zahteva pojasnila v celi zadevi. Gospod okrajni glavar je med drugim tudi opomnil, da je bil dan poprej nadučitelj Ožgan pri njemu in mu je tožil: „man kriegt ja keine Leute zusammen.“ Gosp. okrajni glavar je nadalje zatrjeval, da hoče biti enako pravičen Nemcem kakor Slovencem. Obljubil je glavar rešitev rekurza podati pismenim potom tistim možem, kateri so v rekurzu imenovani zaupnikom. Dobra vtisa glavarjevo obnašanje in govorjenje na deputacijo slovenskih mož ni napravilo. — Žalostno! — Žalostno! Z datumom 1. avgusta so dne 2. avgusta sprejeli zaupniki pismeno rešitev rekurza. Zato je bilo treba deputacije! Rok za vložitev priziva na ministrstvo je do 10. avgusta t. l. Priziv na ministrstvo se vložil iz tehtnih vzrokov čisto gotovo. Potem pa na svidenje!

Službena prisega prvih slovenskih županov na Koroškem leta 1849.

Vedno in vedno nam očita nemško in nemškutarsko časopisje, da slovenskega pismenega jezika slovensko koroško ljudstvo ne razume, da je pismena slovenščina stara komaj kakih dobrih petindvajset let, da so jo iznašli nekateri hujskači, in da jo ravno taki hujskači vsiljujejo sedaj koroškemu uradom in slovenskemu koroškemu ljudstvu.

Smešna in abotna je ta trditev in bije resnici naravnost v obraz, ali kaj to briga naše obrekovalce! Da nas morejo le zasramovati in poniževati pred svetom, dosegli so svoj zlobni namen; da bi vzbudili v slovenskem ljudstvu samem sram pred lastno govorico in mržnjo do lepega slovenskega jezika, dobrodošlo jim je vsako sredstvo, tudi laž in obrekovanje.

Taka laž je tudi trditev naših nemških nasprotnikov, med temi veleučenihi (?) nemških profesorjev, da je pismena slovenščina šele novejša „iznajdba“. Zgodovina govori pa seveda drugače! Za danes hočem navesti samo en zgled pismene slovenščine pri koroški deželni vladi leta 1849.

Imenovanega leta se je uvedla na podlagi nove srenjske postave občinska uprava, organizirale so se politične občine s svojimi občinskimi zastopi, katere so si, kakor sedaj, občani sami izvolili. Vsled tedanje ministrske odredbe so morali župani in občinski svetniki pred svojim nastopom slovesno zapriseči zvestobo na državno in deželno ustavo in sicer v roke domačega župnika v navzočnosti vladnega komisarja. Župani slovenskih občin so prisegli v slovenskem jeziku. Besedilo te službene prisega, povzeto iz tedanjega uradnega odloka c. kr. deželne vlade se glasi doslovno natančno tako-le:

Prisega za srenjskega poglavarja.

„Jaz prisežem slovesno prisego Bogu vsega-mogočnemu in zaobljubim pri mojim poštenju in pri moji vesti Njih Veličanstvu našemu nar milostlivšemu deželskemu vladavcu Francu Jožefu Pervimu, po milosti božji cesarju avstrijskemu in za Njimi naslednikom iz nar viši Njih rodu in kervi nastopivšim vsak čas zvest in pokorni biti; deržavno in deželno ustavo zvesto in neprelomljivo deržati, katero so Njih Veličanstvo nar milostlivši dodelili. Jaz prisežem to službo poglavarja (župana ali predstojnika) srenje (so-

seske) I., ki se meni po izvolitvi naloži, zvesto in pošteno, kakor nar bolj vem ino znam v skerbi imeti in opravljati; dolžnosti meni po začasni srenjski postavi od 17. Sušca alj Marca 1849 in po naslednih postavah naložene, naj te mojo službo same na sebi obsežejo, ali se meni posebno izročijo, na tenko in zvesto po vsej obširnosti dopolniti, in po vsej moči si prizadeti, de se blagostanje srenje, (soseske) zboljša, postavi pa spoštovanje in pokorščina skaže. Kakor mi za res naj Bog pomaga in ta sveti Evangelij!“

Besedilo te prisega je staro nad 60 let, in vendar v bistvu isti jezik, ista lepa slovenščina, kakor jo govorimo in pišemo danes! Le obžalovanja vredni nevedneži in pa zlobni obrekovalci morejo torej govoriti o „iznajdbi“ (?) sedanje pismene slovenščine.

Navedena prisega je pa tudi drugače pomembne važnosti za nas. Iz nje razvidimo, da je imel pred šestdesetimi leti slovenski jezik pri uradih, pri vladi več veljave, kakor danes, bil je v resnici ravnopraven z nemškim.

In danes?! Žalosten mora postati koroški domoljub, ko se zamisli v duhu nazaj v one lepe čase, ko so slovenski župani slovensko prisegli cesarju zvestobo, zraven se pa spomni odpadnikov, sramotilcev slovenskega jezika, ki sede na županskih stolah marsikatero slovenske občine.

Ali nismo tega nekoliko tudi sami krivi?! Poživimo zopet svoj narodni ponos ob častnih zgodovinskih spominih!

Društveno gibanje.

Podljubelj. (Igra.) Kakor smo že enkrat poročali, se bo 21. avgusta priredila v „Delavskem domu“ nova igra in sicer takrat „Brat Martin“. Pred igro bo govoril g. Schöff iz Celovca.

Gospodarske stvari.

Razglas

o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šolo c. k. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Meseca oktobra se otvori trinajsti tečaj gospodinjstvo šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem posloju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg veronauka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarnstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vezbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 30 kron, ali za ves tečaj 360 kron. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo:

1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnem ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk;
2. znati čitati, pisati in računati;
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške;
5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišem redu.

Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo

do 10. septembra t. l.

glavnemu odboru c. k. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, dne 31. julija 1910.

Politične vesti.

Srbi proti zedinjenju z Dalmacijo.

Sarajevska „Srpska Riječ“, glasilo srbske narodne stranke v bosenskem saboru, se dne 29. julija nenavadno ostro izjavlja proti baje nameravanemu priklopljenju Bosne k Dalmaciji, ker bi na ta način ostali Srbi nasproti Hrvatom v manjšini. List pri tem apelira celo na madžarsko koristoljubje in pozivlja Madžare, naj iz ozirov na lastne koristi preprečijo ta načrt, ki bi pomenjal začetek trializma.

Bosenski deželni zbor.

28. t. m. je sabor razpravljajal o proračunu za bogočastje in nauk ter je baron Pittner označil vladno stališče z ozirom na tozadevne predloge proračunskega odseka. Ti predlogi gredo za tem, da se vzame subvencija katoliškim šolskim zavodom, ki jih je ustanovil nadškof dr. Stadler in ki stoje še zdaj pod njegovo zaščito, zato pa naj bi se zvišalo subvencije frančiškanskim zavodom. Pittner je izjavil, da se bo vlada ravnala po predlogu odseka, da bo podpirala le tiste šole, v katerih je pouk srbsko-hrvaški, izjemo prosi le za šolo Bolniškega podpornega društva v Sarajevu, v katero pohajajo večinoma otroci častnikov in uradnikov. Nadaljno zahtevo odseka, da se uvede v vse bosensko-hercegovske ljudske šole cirilica in latinica, smatra vlada za popolnoma upravičeno in bo tej zahtevi že pri prvi novi izdaji šolskih knjig ugodila. Nato je dobil besedo nadškof dr. Stadler, ki govori proti nameravani odtegnitvi subvencij nadškofijskim šolskim zavodom. Pač naj se zviša podpora frančiškanskim šolam, a ne uniči naj se s tolikimi stroški ustanovljenih njegovih zavodov, ki brez vladne podpore ne morejo izhajati. Ob Stadlerjevem govoru so vsi Srbi in večina Moslimov odšli demonstrativno iz zbornice.

Na Španskem se je pričel protiverski ali kulturni boj.

Zoper ubogo katoliško Španijo se je zarotilo vse mednarodno brezverstvo. Usmrčenje glavarja barcelonskih morilcev, Ferrera, od strani nepristranskega vojaškega sodišča, pa je dalo tej mednarodni drhali povod, da je začela plašiti kralja Alfonza XIII. In res, mladi, nesamostojni kralj se je udal temu mednarodnemu, pred vsem francoskemu pritisku ter je imenoval za ministrskega predsednika radikalnega liberalca Canalejasa. Canalejas je v svojem govoru dne 31. julija cerkvi naravnost napovedal boj, ko je rekel: „Mi se hočemo vojskovati zoper klerikalizem, zoper poseganje duhovščine v posvetne stvari.“ To so jasne besede, posebno če pomislimo, da so si liberalci celega sveta enaki in da vselej, kadar govore o klerikalizmu, imajo v mislih katoliško cerkev. Da je razmerje med špansko vlado in med rimskim papežem postalo skrajno napeto, sledi že iz tega, ker je španska vlada odpoklicala svojega poslanika pri Vatikanu.

Naj se stvari na Španskem razvijajo, kakor hočejo, katoliško ljudstvo gleda mirno v bodočnost. Kralj Alfonz XIII. pa noče uvideti, da si sam koplje grob, ker ne išče več opore v katoliškem ljudstvu.

Književnost.

Otok. Nasveti v dosego pametne domače vzgoje ob preprostih razmerah. Po nemškem izvirniku priredil Magister. 1910. Natisnil in založil Anton Slatnar v Kamniku. Str. 24. 1 izvod 20 v, 10 izvodov K 1'80, 100 izvodov 16 K brez poštne.

Krasne razglednice iz Solčavskih planin sta založila Goričar & Leskovšek, Celje, Graška ul. 7, v korist Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva. Slovenci, sezite po njih, kadar jih rabite, namesto po tujih!

Kaj je novega po svetu.

Vrazova stoletnica (21. avgusta t. l.). Slavnostne govore so blagovolili prevzeti sledeči p. n. gg.: Dr. A. Medved ima cerkveni govor; dr. Oton Kučera zastopa „Matico Hrvatsko“, in dr. Fr. Plešič govori v imenu „Matice Slovenske“. Vzdala se bo istega dne spominska plošča na Vrazovem rojstnem domu. Vse p. n. hrvatsko in slovensko občinstvo kakršnegakoli političnega prepričanja najvljudneje vabimo k udeležbi, zlasti pa vsa izobra-

ževalna, pevska in telovadna društva. Slednja pa prosimo, da blagovolijo vsaj do 7. avgusta prijaviti svojo udeležbo, in ali pridejo z zastavami, da se vemo ravnati pri sestavi podrobnega programa. Na poznejše priglasbe se ne bomo ozirali. Slavno občinstvo prosimo blagohotnih denarnih prispevkov v pokritje prireditvenih stroškov. Morebitni čisti dobiček je namenjen obema „Maticama“ in „Zgodovinskemu društvu v Mariboru“. Dopise je nasloviti na tajnika č. g. Fr. Štuhec-a, kaplana pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, denarne pošiljatve pa na č. g. Fr. Vraz-a, župana v Cerovcu, pošta Ivanjkovci pri Ormožu. *Pripravljali odbor.*

Velika poletna veselica v svetovnoznani postojnski jami. V nedeljo, 14. avgusta t. l. se vrši v postojnski jami velika poletna veselica. Ta čarobni podzemeljski svet, kateri meri nad 21 km, od teh je 6 km dostopnih občinstvu, zavzema vsled svojih mnogih prednosti — najrazličnejše kapniške oblike, čist zrak, izključno električna razsvetljava, jamska železnica, izvrstna pota, ležeč na glavni progji južne železnice — prvo mesto med vsemi jamami na svetu. V obširnih dvoranah bode koncertovalo več godeb in vstopnina v jamo se je znižala na 2 K za osebo. Veselica se prične ob 3. uri popoldne (pri vsakem vremenu). Pri tej priliki bode vozilo več posebnih vlakov v Postojno.

Češko-poljska banka se ustanovi v Varšavi z naslovom „Deželna industrijska banka v Varšavi“ z glavnico 3 milijone rubljev. Ta banka pomeni zopet en korak naprej v neodvisnosti od Nemcev.

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začenši blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarje, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,

ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Neurje v Mokronogu na Kranjskem. „Slovenec“ poroča iz Mokronoga: Pretečeni teden je bil za nas usodepoln. V torek zvečer je pobila toča, sklestila je po vinogradih v Brezovici, Malokovcu in Bojniku. Vzela je skoraj vse. V sredo je pa hotela voda vzeti Mokronog. Okoli 4. ure popoldne se je vilo in šlo neprenehoma tri ure, kakor iz škafa. V trgu je nastopila voda, šla v hiše; kovček in postelje, vse je plavalo. Po spodnjem delu trga so se vozili v zabojih; nekdo je rešil prašiče na peč in čakal tamkaj, da so njega rešili. Po okolici je razdejanje strašno. Njive so zasute, na eni sami so nagrebli do 30 voz gramoza, pota razrita do en meter globoko. V gorah je pogled grozen. Veliko vinogradov se je utrgalo, drvilo v doline in pokončalo ter zasulo vse. Nekateri imajo 2000 kron škode. Na nekaterih krajih je prišel cel vinograd v dolino in pripeljal s seboj še velik del med potjo zajete hoste. Pod Logom je vzelo tri prašiče in do 30 voz drv. Najstarejši ljudje ne pomnijo kaj takega. Na Gori je treščilo v veliko lipo ter ubilo dva človeka, ki sta vedrila. Letina bo slaba. Vina nič, krompir je slab in gniv, drugo je pokončal črv.

Neurje. V vinorodnih krajih Dolenjske je toča letos grozno pobila. Tako okrog Novega mesta, Bele cerkve, Bučke proti Štajerskemu. Vinske gorice v teh krajih so grozno obite in letošnji pridelek skoro popolnoma uničen. Pred točo so bile cene vinu 20 do 28 kron hektoliter, a zdaj so poskočile cene vsled večjih naročil na 40 do 52 kron.

Nemško-liberalen „Reichsparteitag“ se bo vršil 24. in 25. septembra t. l. Nemški liberalni poslanci bodo prišli tedaj prodajat svojo modrost v Celovec, ker poznajo slab okus Celovčanov. Ali se res drugod že ne upajo in se bojijo fiaska? V Celovcu se jim ga ni treba bati. Če bi napovedalo kak velik shod tudi par Culukafrov, ki bi se izdajali za nemške svobodomiselnice, pa bi v Celovcu na shod vse vrelo! Priprave za ta shod vodi poslanec Dobernig.

Bosenski deželni proračun pred in po okupaciji. Iz poročila deželnega proračuna posnamemo: Užiteninski davek se l. 1880 ni pobiral, l. 1910 pa 6,800.000 K; direktni davki so v 30. letih poskočili za 5 milijonov K; duhan 9,890.000 kron proti 1,900.000 l. 1880; soli se je prodalo za 2 milijona več. Gozdi nesejo sedaj 1½ milijon kron, preje nič. — Stroški so sledeči: Sani-

tetni in veterinarski 1½ milijonov kron, prosveta in šolstvo 638.000 K, orožništvo 4½ milijonov K, civilna uprava 22 milijonov kron proti 8 milijonov kron 1880. Letošnji proračun je za 3 milijone proti lanskim višji in ima prebitka 24.697 kron.

Pouk v streljanju po srednjih šolah. Po srednjih šolah se vpelje na zahtevo vojaških krogov pouk v streljanju. Brambovsko ministrstvo je že izdelalo načrt, kako se bo poučevalo streljanje. Poučevati se bo pričelo začetkom oktobra. Pouk bo trajal do konca majnika. Udeleževali se ga bodo učenci najvišjih dveh razredov. Vadili bodo dve uri tedensko ob sobotah. Učni načrt obsega teoretičen pouk, potrebne telesne vaje, streljanje s kapselni, strelne vaje z nabitimi patronami, poučno in tekmovalno streljanje. Vadilo se bo tudi v cenjenju distanc. Poučavali bodo najbrže profesorji rezervni častniki. Letos se uvede strelni pouk poizkuševalno le po nekaterih zavodih. Pouk v streljanju ima namen, da bodo lahko enoletne prostovoljce hitreje izobrazili, ko vstopijo v armado.

Doklade uradnikom, ki govore več jezikov. Z Dunaja poročajo z dne 29. m. m.: C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo za Avstrijo pod Anižo je izdalo pod št. 25.900 odlok za vse poštne urade na Dunaju in Nižjem Avstrijskem, v katerem stoji: „Premotriva se, če bi bilo umestno, da se dovoli primerna doklada onim uradnikom, ki razumejo angleški in francoski ter morejo dokazati zanesljivo praktično uporabo v prometu s stranikami, ki govore kak tuj jezik. Da se določi, pri katerih uradih in službenih mestih bi bilo neobhodno potrebno znanje kakega tujega, nedeželnega jezika, zlasti francoskega in angleškega, in koliko je uradnikov, ki imajo za ta mesta potrebno jezikovno znanje, naj uradi izpolnijo natančno priložene vprašalne pole, ter naj jih vrnejo v teku štirinajstih dni.“ K temu se poroča, da se je pojavila v krogih nemških obrambnih društev bojazen, da se more izraz „nedeželni jezik“ tudi raztegniti na češki jezik, ter da bo vsled tega tudi večje število čeških uradnikov dobilo službe na Dunaju in Nižjem Avstrijskem. Po našem mnenju bi bilo to tudi čisto upravičeno. Zveza Nemcev na Nižjem Avstrijskem namerava že ukreniti potrebne korake pri poštne ravnateljstvu, da se odlok tolmači tako, kakor žele Nemci.

Splet — glavno mesto Dalmacije. Iz Spleta poroča „Naša Jedinost“, da vlada misli na to, da bi povzdignila mesto Splet v glavno mesto. V merodajnih krogih je misel napravila dober vtis, in to tudi zaradi tega, ker bo železnična zveza z Avstrijo, kakor vse kaže, kmalu rešena, in bi mesto dobilo dobro podlago za razvoj.

Koliko stane pri nas en vojak na leto? Stroški za vzdrževanje vojakov so pri različnih vrstah vojaštva različni. Pri infanteriji stane en mož na leto 445 K, pri lovcih 452 K, pri konjeništvu (kavaleriji) 816 K, pri artileriji 700 K, pri ženijskih četah 492 K in pri trenu 1000 K. En infanterijski polk stane na leto povprečno 625.660 K, kavalerijski polk 837.124 K, ena artilerijska brigada 1.095.610 K. V teh številkah pa vojaška oprava ni vračunjena.

Kaj je

Najbolj preizkušeno in od prvih avtoritet ter tisočev praktičnih zdravnikov tuzemstva in inozemstva priporočeno živilo za zdrave in na želodcu bolne otroke in odrastle; ima veliko živilno vrednost, pospešuje tvoritev kosti in mišic, ureja prebavo in je v rabi ceneno.

Zanimiva aretacija. Amerikanski zobozdravnik dr. Crippen v Londonu je bil osumljen, da je umoril svojo ženo in kose mrtvega telesa, katero je razsekal, skrivil v kleti. Stvar je prišla na dan. Dr. Crippen je prišel v preiskavo in tam izjavil, da je nedolžen, da je žena umrla naravne smrti na nekem prekmorskem potovanju. Tej izpovedi se seveda ni verjelo, a dr. Crippenu se je posrečilo uiti londonski policiji. Začela se je prava lovska gonja za njim, a zastoj; dr. Crippen je pobegnil s svojo ljubimko le Neve, ki je bila preoblečena v moško obleko, na parniku „Montrose“ v inozemstvo, in prišla bi bila oba gotovo v varno zavetje, ako bi jih ne bil izdal — brezlični brzojav. Londonska policija je namreč prešla od kapitana parnika „Montrose“ brezlično brzojavno sporočilo, da bi potnik Robinzon in njegov sin utegnili biti dr. Crippen in njegova preoblečena ljubimka. Na to sporočilo je londonska policija hitro odposlala za Crippenom detektiva Dewa na parniku „Laurentic“. „Laurentic“ je prehitel parnik „Montrose“, ga počakal v Kvebeku, kjer je Dew aretoval dr. Crippena in njegovjo spremljevalko, ki se je na parniku izdajal za nekega Robinzona v spremstvu svojega

sina. Velikansko ulogo pri tej aretaciji je igral brezlični brzojav. Ves svet je bil poučen, kako zasleduje policija dr. Crippena, samo morilec, ki se je vozil čez morje, ni vedel ničesar. Kapitan parnika, na katerem se je vozil morilec, je potom brezličnega brzojava obveščal sproti angleško policijo, kako se morilec obnaša na ladji. Brez brezličnega brzojava bi morilec sploh ne bil prišel v roke pravice.

Argentinijska prosveta. Povodom 100 letnice argentinske republike je sklenila vlada, da sezida v raznih mestih republike 400 novih ljudskih šol.

Otrok s tremi glavami. „Materinska Riječ“, ki izhaja v Rosario de Santa Fe v Argentinijski, poroča, da je v tamkajšnjem mestu porodila neka žena mrtvega otroka s tremi glavami. Dve glavi sta bili popolnoma razviti, dočim je bila tretja glava le deloma razvita; ko so vprašali ženo, kaj je bil vzrok tako čudnemu porodu, je odgovorila, da je nekoč videla dvoglavo pišče, kar je nanjo napravilo silen vtis in je najbrž vplivalo tudi na razvoj deteta. Dete so balzamirali in izročili muzeju v Buenos Airesu.

Dovolj zlata. Banke v mestu Fairbanks v Alaski so prejele tekom zadnjih šestih tednov zlatega prahu v vrednosti treh milijonov dolarjev. Za letošnje leto se pričakuje zelo bogata sezona za zlato.

Redek jubilej. 2. avgusta je obhajal v Neustiftu pri Briksenu na Tirolskem sedemdesetletnico svojega mašništva nadškof dr. Simon Aichner. Osiveli cerkveni dostojanstvenik je že 94 let star, a še vedno krepkega zdravja in čilega duha.

Dvajset let brez spanja. Amerikanskim zdravnikom je večkrat delalo preglavice, kako je to mogoče, da človek dvajset let nepretrgoma niti ene ure ne zaspi. Svoječasno je bil policijski šef mesta Hackettstown in New-Jersey imenoma Alouse Wire. Po uradnih potrdilih Wire celih dvajset let ni eno uro spal, ker mu je bilo sploh nemogoče. Brezspalnost je izvirala iz tega, ker je enkrat strela udarila vanj. Takrat je začasno oglušil, a čez nekaj časa je gluhost zopet jenjala. Od takrat pa ni mogel več zaspati. Po noči je delal in hodil okoli in po dnevi se je samo vlegel, a ne da bi zatisnil očesa. Družba Lakawne železnice ga je zaradi tega najela za svojega nočnega čuvaja, katero službo je skoro do konca svojega življenja opravljal. Šele smrt ga je rešila te nezgode. A čudno pri tem je to, da njegovo zdravstveno stanje pri tem ni niti najmanj trpelo.

Smešnice.

Žena (možu, ki pride pozno ponoči domov): Oh, kako pozno prideš domov; ura bije že eno. — **Mož:** Draga moja, manj kakor eno vendar ne more biti.

Dvojen strah. Mož (ki se je pred kratkim oženil, zvečer v gostilni): Moram iti domov, se bojim, da moja žena že spi. — **Drugi mož** (že dalj časa oženjen): Jaz pa ne grem domov, ker se bojim, da moja stara še bdi.

Dvojna mera. Sodnik: Vi, priča Črep, povejte mi najprej, kako daleč je od gostilne, v kateri je bil pretep, pa do vašega doma; menim namreč, koliko časa potrebujete za to pot? — **Priča** (praskaje se za ušesi): Katero pot menite, gospod sodnik, ali od doma v gostilno ali iz gostilne do doma? —

Tržne cene v Celovcu

28. julija 1910 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				30 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	16	—	16	27	9	20
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—	—	—
Oves	16	—	16	50	5	60
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	28	25	17	80
Turšičica	16	90	17	6	9	90
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	—	—	—	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	6	—	9	—	—	—
„ kisló	3	—	6	—	—	—
Slama	4	60	6	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	3	—	3	20	—	—
Surovo maslo (putar), 1 „	3	—	3	60	—	—
Slanina (špeh), povoj., 1 „	2	40	2	80	—	—
„ „ surova, 1 „	2	10	2	20	—	—
Svinjska mast 1 „	2	20	2	30	—	—
Jajca, 1 par	—	13	—	16	—	—
Piščeta, 1 „	2	40	2	80	—	—
Race	3	80	4	—	—	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ³ .	3	—	3	40	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	50	2	80	—	—

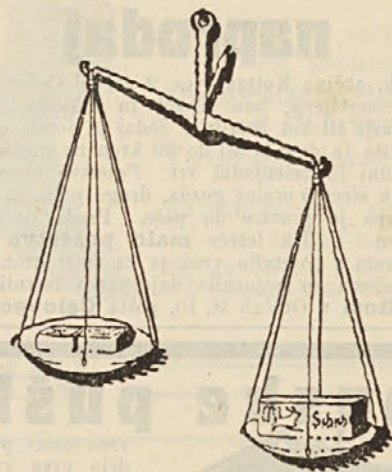
Živina	Počrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
		žive vage		zaklana			
		od	do	od	do		
v k r o n a h							
Konji	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	
„ za vožnjo	364	300	—	—	6	4	
Junci	210	254	—	—	3	2	
Krave	260	440	—	—	42	19	
Telice	—	190	—	—	1	1	
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	
Praseta, plemena	20	64	—	—	231	184	
Ovce	—	—	—	—	—	—	

Listnica uredništva.

S. d. Vidiva se v četrtek, 11. t. m., ob 1. uri v gostilni gosp. Bürgerja v Škofičah ob Vrbskem jezeru. Priidi točno!

Loterijske številke 30. julija 1910:

Trst 28 67 60 70 16
Linc 28 26 41 62 69

Na dobro kakovost,
 ceno in
 težo

Je treba paziti pri kupovanju in primerjavi mila. Nobeno mila na svetu ne doseže

Schichtovega
 mila

v vseh dobrih lastnostih, v čistoti, izdatnosti, milobi in nizki ceni.

Duhovščina dekanije Borovlje in sorodniki s tem naznanjajo prežalostno vest, da je prečastiti gospod

Janez Ogriz

dekan, kn. šk. duhovni svetovalec in župnik v Kapli na Dravi

v četrtek, dne 4. avgusta, ob 1. uri popoldne, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 50. letu svoje dobe, mirno v Gospodu preminul.

Pogreb blagega pokojnika boče v soboto, dne 6. avgusta, ob 4. uri popoldne v št. Vidu na Glini.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v ponedeljek, dne 8. avgusta, ob 9. uri dopoldne v župnijski cerkvi v Kapli na Dravi.

Blagega gospoda priporočamo v prijazen spomin in pobožno molitev.

V Kapli, dne 5. avgusta 1910.

Zagreb.

Cenjenim gospodinjam

priporočamo najtopleje

pravi : Franckov: primatek k kavi

kot najboljši kavni surogat,

izdelovan iz tozemskih surovin

v domači tovarni

Henr. Francka sinov

v Zagrebu.

Varstvena znamka.

X 7871 06 I.

W.

! Slovensko podjetje !

Franc Souvan sin

Ljubljana, Mestni trg št. 22 in 23

Tiskana in tkana bombaževina

Bela in rjava kotenina

Domače in angleško sukno

Francoska svila

Modno blago iz prvih tvornic

Najboljše češko platno

Popolne opreme za neveste

Oprave za hotele in stanovanja

Največja zaloga preprog

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Hranilne vloge

se obrestujejo po 5%.
 Izdaja hranilnih znamk.

Avstr. hranilno, kreditno in stavbeno društvo

reg. zadr. z omejj. por.
 Centrala Dunaj, VI., Theobaldgasse 4.

Državna kontrola.

Domači hranilniki

se oddajajo brezplačno.

Družinska hiša naprodaj

v Čahorčah, občina Kotmaraves, 2 uri od Celovca, enonadstropna, prenovljena, ima 12 sob in 2 kuhinji, pripravna za letovišcarje ali kot gostilna. Sedaj je docela oddana kot najemna hiša in donša 50 do 60 kron na mesec. Pri hiši je mali sadni in zelenjadni vrt. Posestvo obsega skupno 8 oralov, in sicer 5 oralov gozda, drugo polja in travnikov. Za dva repa je pravice do paše. Proda se skupno za 12.000 kron. — Tik ležeče **malo posestvo** v obsegu 8 oralov sveta s posetvijo vred je za 6000 kron naprodaj. Dopise sprejema in pojasnila daje samo lastnik **Martin Rom** v Otočah št. 10, pošta Celovec.

Louske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

[Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

➔ Ceniki brezplačno in poštine prosto. ➔

Rž se proda najdražje Manče - mlinu. Nakup vsaki dan v skladišču: Celovec, Heuplatz šte. 17.

Superfosfat

mineralno in animalično, najbolj priznано, najbolj zanesljivo in najcenejše gnojilno sredstvo fosforove kisline

za vsako zemljo.

Vsebina strogo zajamčena. Zajamčen najhitrejši učinek, najboljši uspehi.

Za pomladansko obdelovanje neogibno potreben.

Dalje

amoniakove, kalijeve in solitarjeve superfosfate

odpošiljajo vse

tovarne umetnih gnojil, trgovci, poljedelske zadruge in društva.

Pisarna: Praga, Prikopi 17.

Trgovski učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri **L. Ažmanu, Šmihel nad Pliberkom,** Spodnje Koroško.

Tkalnica — razpošiljalnica Jos. Souczek, Nachod 143

razpošilja 5 kg za poskušnjo

40 m prima ostankov K 17—

cefir, posteljno perilo, modni tisk, flanel, oksford tkanino itd.

40 m prima kanafas K 17—

25 m orjaške tkanine » 11—

23 m batist-tkanine » 12-50

23 m specialne tkanine » 16—

6 platnenih trdnih prima rjuh 150/200 cm. » 17—

6 pristno platnenih rjuh 150/220 cm zelo fina roba » 15-80

Pošilja se le po povzetju.

Za neugajajoče se vrne denar!

Vzorci robe na željo poštnoobratno. Ceniki zastoj.

Pri 2 zavojih se pošlje franco!

Izborni nakupni vir za trgovce in krošnjarje, tudi na zasebnike!

Naprodaj je 40 panjev, cena po dogovoru. Več pove Simon Božič v Tukah št. 11, p. Žrele pri Celovcu.

Hlapec za navadna gospodarska dela lahko takoj dobi službo. Razun popolne oskrbe (hrana, stanovanje, perilo) prejme (po svoji porabnosti) mesečno 25 do 30 K plače. **Miha Keršič**, posestnik, Podklošter.

Večje posestvo

želi kupiti proti gotovini arijec. Posestvo naj obstoji večinoma iz sečnega gozda in pašnikov. Pismene, zelo podrobne ponudbe s ceno in v nemškem jeziku pisane naj se pošljejo na gosp. **Hubert Friedl sen., Dunaj V/1.** Uspešno posredovanje se honorira.

Naznanilo otvoritve obrti!

Podpisani naznanjam velečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom, da otvorim dne

1. avgusta t. l. v Celovcu, St. Veiterstraße 13,
svojo novo, dobrourejeno!
delavnico za cerkveno orodje in posode.

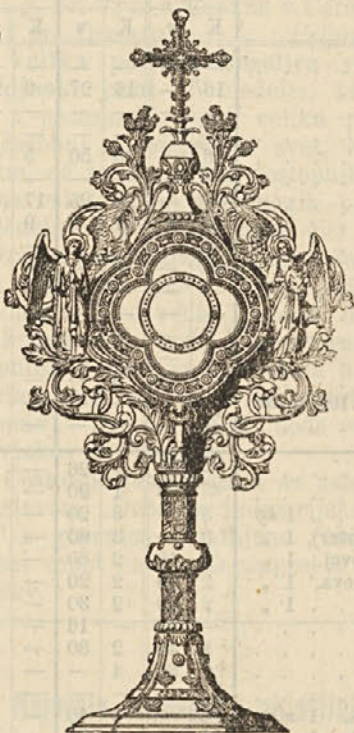
Izdela bom vsa v **pasarsko** stroko spadajoča dela **strogo solidno in vestno.** Izvrševal bom tudi vsakovrstna popravila **trpežno in po nizki ceni.**

Priporočam se najtopleje velečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom ter beležim

z vsem spoštovanjem

Albin Klešnik,

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode.

Pred rabo.

„Kola“ priporočajo zdravniki celega sveta ter ga rabijo v bolnišnicah, kakor tudi v vseh zavodih za zdravljenje živcev.

Zahtevajte „Kola-Dulc“ zastoj!

Zdaj se Vam ponuja ugodna prilika za ojačenje živcev. Ne odlašajte in pišite mi dopisnico s svojim natančnim naslovom, na kar Vam pošljem z obratno pošto eno dozo „Kola-Dulc“ zastoj in poštine prosto. Ta doza je dovolj velika, torej zadošča, da se Vam po zaužitju olajša in da se morate sami prepričati o njegovi čudotvorni moči. Če Vam ugaja, lahko naročite potem več. Pišite pa takoj, predno to pozabite

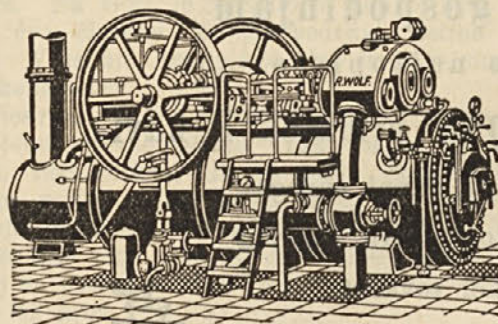
Generalna zaloga: MAKS DULTZ, Budimpešta VII., odd. 472, Tabakgasse 29.

Po rabi.

Lino 1909: Zlata kolajna; najvišje odlikovanje.

R. WOLF Magdeburg-Buckau.

Filialka Dunaj, Dunaj, III., Heumarkt št. 21.

Premakljivi in nepremakljivi polnparni in patentovani

vročeparni lokomobili

z 10 do 800 konjskimi silami.

Najbolj gospodarsk, trpežen in zanesljiv gonilen stroj za vse vrste delovanja v industriji in poljedelstvu.

Vseh izdelkov nad 650.000 PS.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.

Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge **4 1/2 %** od dne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoije.

— Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila. —

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest zrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8— za kom.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve zrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.